

Silmä, nenä, suu, kurkku, kaula, kaikki muu – botuliinin käyttömahdollisuuksia

Botuliinia käytettiin karsastuksen hoidossa lähes neljä vuosikymmentä sitten, minkä jälkeen sitä on kokeiltu lukuisiin eri tautitiloihin ja usein myös ilman näyttöön perustuvaa tutkimustietoa. Silmän seudun vaivoista blefarospasmin ja hemifasiaalispasmin hoidossa botuliinin käyttö Suomessa on vakiintunutta, mutta myös muita käyttöaiheita on, kuten alaluomen entropium. Lääkettä on käytetty tuloksellisesti perifeerisen kasvohalvauksen jälkitiloissa parantamaan kasvojen symmetriää ja vähentämään kyynelnesteen valumista sekä hoitamaan kuolaamista ja spasmodista äänihäiriötä. Botuliini voi antaa hyvän tuloksen ruokatorven yläsulkijan kireyden aiheuttamassa nielemisvaikeudessa. Botuliini on myös tehokas monissa hikoiluhäiriöissä. Gastroenterologisina käyttöaiheina botuliinilla ovat olleet peräaukon haavauman hoito niin aikuisilla kuin lapsillakin sekä ruokatorven alaosan sulkijalihaksen spasmi ja akalasia. Ehkä laajinta botuliinin käyttö on ollut urologiassa, muun muassa hoidettaessa virtsarakon vaikeaa yliaktiivisuutta ja tyhjenemishäiriötä. Botuliinin käytön lisääntyminen eri erikoisaloilla on johtunut paljolti hyvästä välittömästä hoitovasteesta ja vähäisistä haittavaikutuksista.

LAURA LINDBERG, LKT, silmätautien erikoislääkäri
HYKS, silmäklinikka

MERVI KANERVA, LT, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri
HYKS, korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikka

ANNE PITKÄRANTA, professori, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri
HYKS, korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikka

MAARIA ANSARANTA, LL, foniatrian erikoislääkäri
HYKS, foniatrian poliklinikka

LEEA YLITALO, LT, ihotautilien erikoislääkäri
TAYS, iho- ja sukupuolitautilien klinikka

LEENA-MAIJA AALTONEN, LT, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri
HYKS, korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikka

MIKKO PAKARINEN, dosentti, lastenkirurgian erikoislääkäri
HYKS, lastenklinikka

SINIKKA SALMENKYLÄ, LL, gastrokirurgian erikoislääkäri
Jorvin sairaala

SIDONNAISUUDET

Laura Lindberg: Ei sidonnaisuuksia

Mervi Kanerva: Ei sidonnaisuuksia

Anne Pitkäranta: Ei sidonnaisuuksia

Maaria Ansaranta: Ei sidonnaisuuksia

Leea Ylitalo: Osallistunut ulkomaiseen kongressiin lääkeyrityksen tuella (Galderma, MSD).

Leena-Maija Aaltonen: Ei sidonnaisuuksia

Mikko Pakarinen: Ei sidonnaisuuksia

Sinikka Salmenkylä: Ei sidonnaisuuksia

Summary

Applications of botulin

Among the ailments of the ocular region, the use of botulin has become established in the treatment of blepharospasm and hemifacial spasm in Finland. Botulin has also been used successfully after peripheral facial palsy to improve facial symmetry, reduce lachrymal flow, treat dribbling of saliva as well as spasmodic dysphonia of laryngeal muscles. It may be effective in dysphagia caused by tightness of the upper esophageal sphincter or in several dyshidroses. Gastroenterologic indications include anal fissure and spasm and achalasia of the lower esophageal sphincter. In urology, botulin is effective in overactive bladder and incomplete voiding.